

egyesület nyugdíjintézetének első alapszabályait. Mellszobrát Engel József mintázta, 1877-ben, és Aradi Zsigmond is elkészítette és Aradon helyezték el. — 1929 dec. 16-án Miskolcon megülték születése százados évfordulóját. Az emlékünnepe a Nemzeti Színház előcsarnokában elhelyezett márványtábla leleplezésével kezdődött, amelyen megjelent Mikszáth Kálmán dr. főispán, Hodobay Sándor dr. polgármester, Bónis Aladár alispán és nagyszámu előkelő közönség. A Himnusz eléneklése után Bulyovszky Gusztáv nyugalmazott főügyész, a szinügyi bizottság tagja méltatta Szerdahelyi Kálmán nagy művészetét. A város nevében Halmay Béla dr. helyettes polgármester vette át az emléktáblát, majd Plank Miklós városi tanácsnok a Lévay József Közművelődési Egyesület nevében koszorúzta azt meg. A leleplezést követő díszelőadás előtt Hevesi Sándor dr., a budapesti Nemzeti Színház igazgatója mondott emlékbeszédet Szerdahelyi Kálmánról. Ezután a miskolci szin-társulat nagy sikerrel adta elő Szigligeti Ede „Liliomfi” c. darabját, amely Szerdahelyi Kálmánnak kedves darabja volt. Első neje: Benke Jozefa, (L. o.) színésznő, kivel 1857 jul. 12-én kelt egybe. Második neje: Prielle Cornélia, (L. o.), a hírneves művésznő. — Eredeti színműve: „Rászedtek a komédiások”. Fordításai: „Ál-jó emberek”, „Álmában beszél”, „Egy millió”, „Éjféli vonat”, „Elkényeztetett férj”, „Fehér szegfű”, „Fernande”, „Ha nem káromkodik”, „Három kalap”, „Haza”, „Házasság gőzerővel”, „Jó barátok”, „Jó falusiak”, „Kardalnok”, (Chorista), „Kukliprédikációk”, „Már alszik”, „Marquisné arcképe”, „Nagyatya”, „Nagybácsi végrendelete”, „Nyolcadik pont”, „Társaságból”, „Utolsó levél”, „Váróteremben”, „Villemers marquis”, „Férj az ajtó előtt”, operett szöveg; „Varázshegedű”, operett szöveg.

(Erődi Jenő.)

Szerdahelyi Kálmánné, színésznő. (L. Prielle Cornélia.)

Szerdahelyi László, mecénás, 1794 jul. havában „a magyar Jádózsinnek megörökítésére szolgáló tőkepenzек kipótlására 1000 Rhfrtot” ajánlott fel.

Szerdahelyi Nelli, énekesnő, Sz. József leánya és Sz. Kálmán nővére, (férjezett: Schmit Sándorné) sz. 1827-ben, megh. 1865 jun. 2-án, Pesten, a Vas-ucca 12. sz. a. házban. — Mint műkedvelő Kolozsvárott lépett először színpadra, 1839 aug. 20-án, a „Királyunkért és hazánkért” c. vj. Mimi szerepében. — 1842 márc. 31-én mint Serenka teszi első kísérletét a Nemzeti Színházban, az „Agg-színész és leánya” c. 5 felvonásos fr. vjban. Nem nagy terjedelmű, de kellemes hangja, kitünő zenei műveltsége, jó fel fogása és értelme volt, s a mellett olyan megnyerő külseje, hogy e jeles tulajdonságok nélkül is hódított volna. Halála előtt néhány évvel, a hatvanas évek elején, hangját veszítve, a fővárosba jött s a budai Népszínházhoz szerződött, a hol szintén dicséretesen töltötte be a helyét. A „Dunanan apó” egyik előadásán megfázott, megbetegedett és több mint két évi szenvedés után, 38 éves korában meghalt. Zenei tudományáról színesi körökben fel van jegyezve, hogy Kolozsvárt a karnagy egy ízben hirtelen megbetegedvén, egy operai előadást próba nélkül dirigált végig.

Szeredi színészet. 1826 jun. havában Balogh István kis társulata Szereden, (Pozsony m.) is megfordult, ahol négy előadást tartott mindössze; volt 30—40 frtos bevétele is.

Szerelemhegyi András, az első magyar színésztársaság tagja, sz. 1792-ben. Családi neve: Liebenberger volt. Eleinte Bécsben színészkedett, Bécs egyik uccáját, melynek egyik helyiségében sok víg estét töltött el, színésztársáival, az ő tiszteletére „Liebenberggasse”-nak neveztek el. — 1793-ban az énekes játékok sűgője volt és egyuttal kótatanító. Pest vármegye theatrális aktái között megvan ajánlkozó levele a pesti magyar színtársulathoz, amely szóról-szóra így hangzik: „Mínthogy minden Nemzetek előtt igen kedves az ének 's mivel nyilván való Dolog az, hogy a' Magyar Nyelven az Énekes Játékok sokkal kellemesebbek 's értelmesebbek: annak okáért, nem különben pedig a'